6 DYNAMICKÉ MODELY – ŠTATISTICKÉ METÓDY

- ⇒ Každý reálny experiment je vystavený vplyvu parazitných šumov
- ⇒ Štatistické metódy berú do úvahy rušivé signály a chyby merania
- $\Rightarrow$ 2 skupiny metód:
  - korelačné metódy vlastnosti systému sa určujú na základe pravdepodobnostných charakteristík vstupných a výstupných signálov;

nositeľom informácie o hľadaných vlastnostiach sústavy je stochastický signál; pri práci v časovej oblasti hovoríme o metódach korelačnej analýzy; ak pracujeme vo frekvenčnej oblasti, hovoríme o metódach spektrálnej analýzy

- regresné metódy snaha minimalizovať účinky šumov, založené na MNŠ
- Pozitíva: nevyžadujú veľké apriórne informácie o procese nie je potrebná vysoká hladina vstupných signálov identifikáciu možno robiť priamo v prevádzkovom procese – pasívny experiment
- 🕅 Negatíva: uspokojivé výsledky dávajú iba v prípade aplikácie na lineárne a časovo invariantné systémy sú náročné na dobu trvania experimentu

6.1. Korelačné metódy

- ⇒ Využívajú **stochastický náhodný** signál na určenie väzieb medzi vstupným a výstupným signálom, podmienkou však je, aby náhodný vstupný signál bol stacionárny a ergodický.
- ⇒ Ako testovacie signály sa môžu použiť aj **umelé pseudonáhodné** signály, pri ktorých je možné meniť ich vlastnosti (aktívny experiment), pri pasívnom experimente treba vlastnosti vstupného náhodného signálu skúmať (rozdelenie, stacionárnosť, ergodickosť,...).
- ⇒ Testovanie stacionárnosti a ergodickosti vstupného signálu:
  - 1. zosníma sa viac realizácií u_k(t) náhodného procesu rovnakej dĺžky,
  - 2. vypočítajú sa štatistické charakteristiky (stredná hodnota, rozptyl) zo súboru hodnôt u_k (t_i), ak sú tieto charakteristiky nezávislé od času, potom je náhodný signál stacionárny,

u(t)

y(t)

z(t)

h(t) F(s)

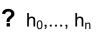
3. vypočítame štatistické charakteristiky pre každú realizáciu v čase, ak sú aj tieto charakteristiky rovnaké, náhodný proces je ergodický.

6.1.1. Korelačná analýza

Model: predpokladáme lineárny t-invariantný systém, charakterizovaný prenosovou funkciou F(s) alebo impulznou charakteristikou h(t)

$$Y(s) = F(s)U(s) + V(s)$$

Časová forma:

Predpoklad: nameraná vstupná a výstupná veličina

⇒ Ak budú signály u(t) a y(t) stacionárne a ergodické, môžeme charakteristiky získané zo súboru realizácií nahradiť charakteristikami získanými z jednej dostatočne dlhej realizácie, potom môžeme opis systému vyjadriť pomocou korelačných funkcií

$$\begin{split} R_{uu}(\tau) &= \underset{\vartheta \to \infty}{lim} \frac{1}{2\vartheta} \int\limits_{-\vartheta}^{\vartheta} u(t+\tau)u(t)dt \\ R_{yu}(\tau) &= \underset{\vartheta \to \infty}{lim} \frac{1}{2\vartheta} \int\limits_{-\vartheta}^{\vartheta} y(t+\tau)u(t)dt \\ R_{yu}(\tau) &= \underset{\vartheta \to \infty}{lim} \frac{1}{2\vartheta} \int\limits_{-\vartheta}^{\vartheta} \int\limits_{-\vartheta}^{\infty} h(\lambda)u(t+\tau-\lambda)d\lambda + v(t+\tau) \bigg| u(t)dt \end{split}$$

Po zámene poradia integrálov dostaneme

Pri **nekorelovanosti signálov** u(t) a v(t) bude $R_{uv}(\tau) = 0$ a teda

$$R_{yu}(\tau) = \int_{0}^{\infty} h(\lambda) R_{uu}(\tau - \lambda) d\lambda$$

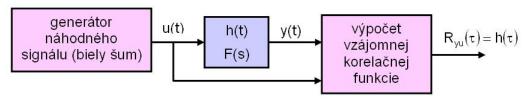
⇒ Stanovenie impulznej funkcie

Ak by vstupný signál bol biely gaussovský šum jednotkovej intenzity, potom $R_{\text{III}}(\tau) = \delta(\tau)$ kde $\delta(\tau)$ je Diracova funkcia.

Po dosadení do Wiener-Hopfovej rovnice dostaneme

$$R_{yu}(\tau) = h(\tau)$$

t.j. v tomto prípade by hľadaná impulzná funkcia bola priamo rovná vzájomnej korelačnej funkcii.

Pri **meraní** vstupných a výstupných veličín a tiež pri výpočte korelačných funkcií pracujeme s konečnou dobou trvania experimentu 9 (interval pozorovania), čo má značný vplyv na presnosť výsledkov. Skutočné korelačné funkcie nahrádzame funkciami

$$\widehat{\boldsymbol{R}}_{uu}(\tau) = \frac{1}{9-\tau} \int\limits_0^{9-\tau} \boldsymbol{u}(t+\tau) \boldsymbol{u}(t) dt \\ \widehat{\boldsymbol{R}}_{yu}(\tau) = \frac{1}{9-\tau} \int\limits_0^{9-\tau} \boldsymbol{y}(t+\tau) \boldsymbol{u}(t) dt \\ \widehat{\boldsymbol{L}}_{vu}(\tau) = \frac{1}{9-\tau} \int\limits_0^{9-\tau} \boldsymbol{u}(t+\tau) \boldsymbol{u}(t) dt$$

Určenie intervalu pozorovania ϑ : musí platiť $R(\vartheta) \le 0.01 \sigma R_{max}$ $1 \le \sigma \le 5$

$$R(9) < 0.01\sigma R$$
  $1 < \sigma < 5$

⇒ Numerický výpočet impulznej funkcie

Operáciu integrovania nahrádzame sumáciou ekvidištančných vzoriek nameraných počas intervalu pozorovania, navzájom vzdialených o periódu vzorkovania T_{vz}

$$u(t)_{t=kT_{vz}} = u(kT_{vz}) = u_k \qquad \qquad y(t)_{t=kT_{vz}} = y(kT_{vz}) = y_k$$

$$N = int \left(\frac{\vartheta}{T_{vz}} \right) \quad \text{je počet vzoriek, } n = 0,1,\dots,N$$

potom vzťahy pre korelačné funkcie budú

$$\hat{R}_{uu}(n) = \frac{1}{N-n} \sum_{k=1}^{N-n} u_{n+k} u_k$$

$$\hat{R}_{yu}(n) = \frac{1}{N-n} \sum_{k=1}^{N-n} y_{n+k} u_k$$

$$\hat{R}_{yu}(n) = \frac{1}{N-n} \sum_{k=1}^{N-n} y_{n+k} u_k$$

a diskrétna Wiener-Hopfova rovnica bude mať tvar

$$\label{eq:reconstruction} \widehat{\hat{R}}_{yu}(n) = \sum_{i=0}^{M} h(i) \widehat{R}_{uu}(n-i).T_{vz} \qquad \qquad \text{pre} \quad n=0,1,\dots,N$$

pre
$$n = 0,1,...,N$$

M je praktická dĺžka impulznej charakteristiky, takže bude platiť h(n) = 0 a tiež $\hat{R}_{vu}(n) = 0$ pre n > M. Hodnota M sa zvyčajne volí tak, aby hodnota impulznej charakteristiky v tomto bode neprevyšovala určité percento maximálnej hodnoty impulznej charakteristiky.

⇒ Dekonvolúcia

Rozpísaním Wiener-Hopfovej rovnice dostaneme preurčený systém rovníc

$$\begin{pmatrix} \hat{R}_{yu}(0) \\ T_{vz} \\ \hat{R}_{yu}(1) \\ T_{vz} \\ \vdots \\ \hat{R}_{yu}(N) \\ T_{vz} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \hat{R}_{uu}(0) & \hat{R}_{uu}(1) & ... & \hat{R}_{uu}(M) \\ \hat{R}_{uu}(1) & \hat{R}_{uu}(0) & ... & \hat{R}_{uu}(M-1) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \hat{R}_{uu}(N) & \hat{R}_{uu}(N-1) & ... & \hat{R}_{uu}(N-M) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} h(0) \\ h(1) \\ h(M) \end{pmatrix} \quad \text{alebo } \hat{R}_{yu} = \hat{R}_{uu}h$$

Výpočet vektora h z tejto rovnice sa nazýva problémom dekonvolúcie.

Riešenie minimalizujúce funkcionál

$$\hat{\mathbf{h}} \rightarrow \min_{\mathbf{h}} \mathbf{Q}(\mathbf{h}) = \mathbf{Q}(\mathbf{h}^{*}) \qquad \text{kde} \qquad \mathbf{Q}(\mathbf{h}) = (\hat{\mathbf{R}}_{yu} - \hat{\mathbf{R}}_{uu}\mathbf{h})^{T}(\hat{\mathbf{R}}_{yu} - \hat{\mathbf{R}}_{uu}\mathbf{h})$$

$$\hat{\mathbf{h}} = (\hat{\mathbf{R}}_{uu}^{T}\hat{\mathbf{R}}_{uu})^{-1}\hat{\mathbf{R}}_{uu}^{T}\hat{\mathbf{R}}_{yu}$$

- $\Rightarrow$ Ak pre autokorelačnú funkciu vstupného signálu platí $\hat{R}_{iii}(0) = 1$ a $\hat{R}_{iii}(j) = 0$ pre $j \neq 0$ (napr. jednotkový impulz, biely šum, náhodný binárny signál), potom je matica Â,,, jednotková a výpočet vektora h je jednoduchší – nie je potrebná inverzia matice.
- Výhodou korelačnej analýzy voči deterministickej metóde konvolutórneho integrálu je potlačenie vplyvu šumu na odhad impulznej charakteristiky.

⇒ Regularizácia

V dôsledku **zlej podmienenosti** matice $\hat{\mathbf{R}}_{ij}$ môže vyjsť postupnosť hodnôt impulznej charakteristiky skreslená (neusporiadaná). Na vyhladenie priebehu sa používa regularizácia – k pôvodnej účelovej funkcii Q(h) sa pridáva ďalší člen nazývaný stabilizátor. Jeho tvar má byť taký, aby jeho hodnota s vyhladenosťou priebehu klesala a naopak, narastala s neusporiadanosťou vzoriek

a) Stabilizátor úmerný **súčtu štvorcov prvých diferencií** poradníc impulznej charakteristiky

$$Q_1(h) = Q(h) + \alpha \Delta h^T \Delta h$$
 0,1 $\leq \alpha \leq 0,3$ je koeficient regularizácie

$$\Delta h(i) = h(i+1) - h(i)$$
 pre i=0,...,M-1

$$\Delta h(0) = h(1) - h(0)$$

$$\Delta h(1) = h(2) - h(1)$$

:

$$\Delta h(M-1) = h(M) - h(M-1)$$

$$\hat{\mathbb{I}}$$

$$\begin{bmatrix} \Delta h(0) \\ \Delta h(1) \\ \vdots \\ \Delta h(M-1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} h(0) \\ h(1) \\ \vdots \\ h(M) \end{bmatrix} \quad \text{kde} \quad \Delta \mathbf{h} = \begin{pmatrix} \Delta h(0) \\ \Delta h(1) \\ \Delta h(M-1) \end{pmatrix} \quad \mathbf{h} = \begin{pmatrix} h(0) \\ h(1) \\ h(M) \end{pmatrix}$$

 $\Delta h = Ah$

$$\mathbf{Q}_{1}(\mathbf{h}) = (\hat{\mathbf{R}}_{yu} - \hat{\mathbf{R}}_{uu}\mathbf{h})^{T}(\hat{\mathbf{R}}_{yu} - \hat{\mathbf{R}}_{uu}\mathbf{h}) + \alpha\mathbf{h}^{T}\mathbf{A}^{T}\mathbf{A}\mathbf{h}$$

$$\mathbf{A}^{\mathsf{T}}\mathbf{A} = \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

Optimálny vektor **h** určíme z nulovej hodnoty gradientu

$$\nabla_{\boldsymbol{h}}Q_{1}(\boldsymbol{h})_{\boldsymbol{h}^{\star}} = -2\boldsymbol{R}_{uu}^{\mathsf{T}}(\boldsymbol{R}_{yu} - \boldsymbol{R}_{uu}\boldsymbol{h}^{\star}) + 2\alpha\boldsymbol{B}\boldsymbol{h}^{\star} = 0 \qquad \Rightarrow \qquad \hat{\boldsymbol{h}} = (\hat{\boldsymbol{R}}_{uu}^{\mathsf{T}}\hat{\boldsymbol{R}}_{uu} + \alpha\boldsymbol{B})^{-1}\hat{\boldsymbol{R}}_{uu}^{\mathsf{T}}\hat{\boldsymbol{R}}_{yu}$$

b) Stabilizátor úmerný **súčtu štvorcov druhých diferencií** poradníc impulznej charakteristiky

$$Q_2(\mathbf{h}) = Q(\mathbf{h}) + \alpha \Delta^2 \mathbf{h}^{\mathsf{T}} \Delta^2 \mathbf{h}$$

$$\Delta^2 h(i) = \Delta h(i+1) - \Delta h(i) = h(i+2) - 2h(i+1) + h(i)$$
 pre i=0,...,M-2

$$\Delta^2 \mathbf{h} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & -2 & 1 \end{bmatrix} \mathbf{h} = \mathbf{C} \mathbf{h}$$

$$\mathbf{Q}_{2}(\mathbf{h}) = (\hat{\mathbf{R}}_{yu} - \hat{\mathbf{R}}_{uu}\mathbf{h})^{\mathsf{T}}(\hat{\mathbf{R}}_{yu} - \hat{\mathbf{R}}_{uu}\mathbf{h}) + \alpha\mathbf{h}^{\mathsf{T}}\mathbf{D}\mathbf{h} \qquad \Rightarrow \qquad \hat{\mathbf{h}} = (\hat{\mathbf{R}}_{uu}^{\mathsf{T}}\hat{\mathbf{R}}_{uu} + \alpha\mathbf{D})^{-1}\hat{\mathbf{R}}_{uu}^{\mathsf{T}}\hat{\mathbf{R}}_{yu}$$

Nevýhodou regularizácie je, že násilne potláča vrcholy impulznej charakteristiky, ktoré skutočnému priebehu náležia a tým môže skresľovať presnosť výsledkov. Preto sa neodporúča používať stabilizátory, v ktorých vystupujú diferencie impulznej charakteristiky vyšších rádov.

Postup:

- 1. Nameriame vstupy a výstupy a vypočítame korelačné funkcie.
- 2. Dekonvolúciou určíme impulznú charakteristiku.
- 3. Získanú impulznú charakteristiku môžeme prepočítať na poradnice prechodovej charakteristiky $g_k = T_{vz} \sum_{i=1}^k h_i$ a prípadne identifikovať parametrický model niektorou z predchádzajúcich metód.
- $\Rightarrow$ Iný postup stanovenia váhovej funkcie vychádza z použitia tzv. bieliaceho filtra s prenosom $G_B(s)$, ktorým necháme prejsť vstupný aj výstupný signál, čím dostaneme signály $u_B(t)$ resp. $y_B(t)$

Filter sa volí s takým prenosom, aby sa **signál** u_B(t) svojimi vlastnosťami **blížil realizácii** bieleho šumu.

Pre filtrované signály platí vzťah

$$y_{B}(t) = \int_{0}^{\infty} h(\lambda)u_{B}(t - \lambda)d\lambda + v(t)$$

Na **výpočet impulznej charakteristiky** sa potom používa korelačná funkcia $\mathsf{R}_{\mathsf{y}_{\mathsf{B}^{\mathsf{U}_{\mathsf{B}}}}}$.

Tento postup je využitý v Matlabovskej procedúre cra.

Príklad → priklady_korelacne_metody.pdf

6.1.2. Spektrálna analýza

⇒ Wiener – Chinčinove rovnice: prepočet korelačných funkcií na výkonové spektrálne hustoty

Medzi korelačnou funkciou $R_{yu}(\tau)$ a výkonovou spektrálnou hustotou $S_{yu}(j\omega)$ platí **priama** a spätná Fourierova transformácia

$$\begin{split} S_{uu}\big(j\omega\big) &= \int\limits_{-\infty}^{\infty} R_{uu}\big(\tau\big) e^{-j\omega\tau} d\tau \\ S_{yu}\big(j\omega\big) &= \int\limits_{-\infty}^{\infty} R_{yu}\big(\tau\big) e^{-j\omega\tau} d\tau \\ R_{yu}\big(\tau\big) &= \frac{1}{2\pi} \int\limits_{-\infty}^{\infty} S_{uu}\big(j\omega\big) e^{j\omega\tau} d\omega \\ R_{yu}\big(\tau\big) &= \frac{1}{2\pi} \int\limits_{-\infty}^{\infty} S_{yu}\big(j\omega\big) e^{j\omega\tau} d\omega \end{split}$$

Do vzťahu pre vzájomnú výkonovú spektrálnu hustotu $S_{yu}(j\omega)$ dosadíme $R_{yu}(\tau)$ z Wiener-Hopfovej rovnice

$$R_{yu}(\tau) = \int_{0}^{\infty} h(\lambda) R_{uu}(\tau - \lambda) d\lambda$$

$$\begin{split} S_{uu}(j\omega) &= \int\limits_{-\infty}^{\infty} \int\limits_{0}^{\infty} h(\lambda) R_{uu}(\tau - \lambda) d\lambda \, e^{-j\omega\tau} d\tau = \int\limits_{-\infty}^{\infty} h(\lambda) e^{-j\omega\lambda} \Biggl(\int\limits_{0}^{\infty} R_{uu}(\tau - \lambda) e^{-j\omega(\tau - \lambda)} d\tau \, \Biggr) d\lambda \\ F(j\omega) &= \int\limits_{0}^{\infty} h(\lambda) e^{-j\omega\lambda} d\lambda \qquad \Rightarrow \qquad S_{yu}(j\omega) = F(j\omega) S_{uu}(j\omega) \end{split}$$

Na základe znalosti vlastnej výkonovej spektrálnej hustoty vstupného signálu $S_{uu}(j\omega)$ a vzájomnej výkonovej spektrálnej hustoty vstupu a výstupu $S_{yu}(j\omega)$ je možné určiť frekvenčnú charakteristiku sústavy

$$F(j\omega) = \frac{S_{yu}(j\omega)}{S_{uu}(j\omega)}$$
 for

frekvenčný tvar Wiener-Hopfovej rovnice

a z nej následne **získať parametrický model** napr. pomocou Bodeho, Vrbanovej alebo Levyho metódy.

- ⇒ Výkonové spektrálne hustoty vypočítame pomocou Fourierovej transformácie z korelačných funkcií.
- ⇒ Diskrétna Fourierova transformácia

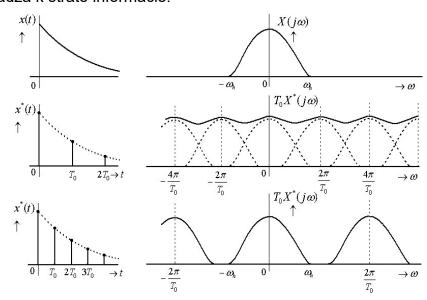
Pri praktickej realizácii pracujeme s **konečnou dobou intervalu pozorovania** ϑ , t.j. namiesto Fourierovho obrazu $X(j\omega)$ funkcie x(t) v tvare

$$X(j\omega) = \int\limits_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt \qquad \text{budeme používať funkciu} \qquad X_{\vartheta}(j\omega) = \int\limits_{-0.5\vartheta}^{0.5\vartheta} x(t) e^{-j\omega t} dt$$

čo môže spôsobiť skreslenie frekvenčného spektra.

⇒ Ďalšiu **stratu informácie** môže spôsobiť **diskretizácia** – dôležitá je **perióda vzorkovania**.

Diskrétna funkcia má periodické spektrum, pričom periodicita spektra vzniká postupným prekrývaním ekvidištančne posunutých spektier pôvodného signálu, čím zároveň dochádza k strate informácie.

Aby nedochádzalo k prekrývaniu spektier musí platiť Shannonov a Kotelnikovov teor'em: signál s hraničnou frekvenciou ω_{H} je možné vzorkovať bez straty informácie vtedy, ak perióda vzorkovania T_{vz} vyhovuje nerovnosti $T_{vz} \le \frac{\pi}{\omega}$.

T.j. perióda vzorkovania T_{vz} by mala byť čo najmenšia, z čoho vyplýva použitie čo najväčšieho počtu vzoriek $N = int \left(\frac{9}{T_{--}} \right) = \frac{9}{T_{--}}$

⇒ Pri meraní s konečnou dobou trvania experimentu 🥄 skutočnú výkonovú spektrálnu

$$S_{uu}(\omega) = \lim_{\theta \to \infty} \int_{-0.5\theta}^{0.5\theta} R_{uu}(\tau) e^{-j\omega\tau} d\tau$$

$$\hat{S}_{uu}(\omega) = \int_{0.5\theta}^{\theta} R_{uu}(\tau) e^{-j\omega\tau} d\tau$$

nahrádzame funkciou

$$\hat{S}_{uu}(\omega) = \int_{0}^{9} R_{uu}(\tau) e^{-j\omega\tau} d\tau$$

Operáciu integrovania opäť nahradíme operáciou sumácie ekvidištančných vzoriek nameraných počas intervalu pozorovania, navzájom vzdialených o periódu vzorkovania.

Označme najnižšiu základnú frekvenciu

$$\Omega = \frac{2\pi}{9}$$

om
$$\begin{aligned} \hat{R}_{uu}(\tau)_{|\tau=kT_{vz}} &= \hat{R}_{uu}(kT_{vz}) \stackrel{!}{=} R_k \\ \hat{S}_{uu}(\omega)_{|\omega=n\Omega} &= \hat{S}_{uu}(n\Omega) \stackrel{!}{=} T_{vz}.S_n \end{aligned}$$

$$m, k = 0,1,...,N$$

$$\omega\tau = n\Omega kT_{vz} = n\frac{2\pi}{9}k\frac{9}{N} = kn\frac{2\pi}{N}$$

$$\hat{S}_{uu}(\omega) = \int_{0}^{9} R_{uu}(\tau) e^{-j\omega\tau} d\tau \qquad \Longrightarrow \qquad S_{n} = \sum_{k=0}^{N-1} R_{k} e^{-jkn\frac{2\pi}{N}}$$

Zavedieme označenie komplexného čísla s jednotkovým modulom

$$W=e^{-j\frac{2\pi}{N}}$$

Potom Wienerove a Chinčinove rovnice prejdú na diskrétny tvar

$$\boldsymbol{S}_n = \sum_{k=0}^{N-1} \boldsymbol{W}^{nk} \boldsymbol{R}_k$$

$$n = 0,1,...,N-1$$

 $S_n = \sum_{k=0}^{N-1} W^{nk} R_k \qquad \qquad n = 0,1,\dots,N-1 \qquad \qquad \text{prepočet korelačných funkcií na} \\ výkonové spektrálne hustoty}$

Praktická realizácia:

$$\mathbf{S} = \begin{pmatrix} \mathbf{S}_0 \\ \mathbf{S}_1 \\ \mathbf{S}_{N+1} \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{R} = \begin{pmatrix} R_0 \\ R_1 \\ R_{N-1} \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{N} = \begin{pmatrix} W^0 & W^0 \\ W^0 & W^1 \\ W^0 & W^2 \\ \vdots & \vdots \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{S} = \begin{pmatrix} \mathbf{S}_{0} \\ \mathbf{S}_{1} \\ \end{pmatrix} \qquad \mathbf{R} = \begin{pmatrix} \mathbf{R}_{0} \\ \mathbf{R}_{1} \\ \end{pmatrix} \qquad \mathbf{W} = \begin{pmatrix} \mathbf{W}^{0} & \mathbf{W}^{0} & \mathbf{W}^{0} & \dots & \mathbf{W}^{0} \\ \mathbf{W}^{0} & \mathbf{W}^{1} & \mathbf{W}^{2} & \dots & \mathbf{W}^{N-1} \\ \mathbf{W}^{0} & \mathbf{W}^{2} & \mathbf{W}^{4} & \dots & \mathbf{W}^{2(N-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \mathbf{W}^{0} & \mathbf{W}^{N-1} & \mathbf{W}^{N-1} & \dots & \mathbf{W}^{N-1} \end{pmatrix}$$
 (symetrická matica)

Výpočet si vyžaduje N^2 komplexných násobení a N(N-1) komplexných sčítaní. Zníženie prácnosti výpočtu – rýchla Fourierova transformácia (FFT).

⇒ Spektrálna analýza v Matlabe – príkaz spa.

Príklad → priklady korelacne metody.pdf